

Nyhetsbrev om EU-rätt, nummer 3 för 2023

Innehåll

INLEDNING	2
AVGÖRANDEN I SVENSKA DOMSTOLAR, M.M.	3
Straffprocessrätt.....	3
Unionsmedborgare jämställd med svensk medborgare vid prövning av verkställighet av europeisk arresteringsorder	3
EU-DOMSTOLEN.....	4
Avgöranden i svenska mål	6
Tredjelandsmedborgare som har rätt att vistas i en annan medlemsstat måste ges tillfälle att självantaget bege sig dit innan beslut om återvändande fattas.....	6
Förslag till avgöranden i svenska mål	9
Institutionell rätt och allmänna principer	9
Processrätt.....	9
Kvarstad för en dom med vitesföreläggande att upphöra med viss saluföring kan inte beviljas utan bevisning för att det är sannolikt att talan i huvudsak ska bifallas	9
Skatterätt.....	11
Tillhandahållande av publik snabbbladdning för elfordon klassificeras som tillhandahållande av varor (mervärdesskatt).....	11
Konkurrensrätt m.m.....	12
Inre marknaden och fri rörlighet	12
Straffrättsligt samarbete	12
Snäva villkor för att vägra överlämnande enligt europeisk arresteringsorder av person som på grund av sitt hälsotillstånd riskerar avlida eller drabbas av allvarlig försämring av hälsan	12
Civilrättsligt samarbete.....	14
Informationssamhället	14
Arbetsrätt	15
Arbetstidsdirektivet och stadgan hinder mot bestämmelser enligt vilka rätten till ersättning för outtagen semester förfaller vid kortvarig frånvaro på grund av sjukdom	15
Konsumenträtt.....	16
Migrationsrätt	16
Undantagslöst krav på personlig inställelse vid viss beskickning för ingivande av ansökan om familjeåterförening oförenligt med unionsrätten	16
Miljörätt	18
EU-RÄTTEN I SVENSKA JURIDISKA TIDSKRIFTER	18
NYA SVENSKA MÅL	19
DET HÄNDER I EU-DOMSTOLEN	19

FRÅN LAGSTIFTNINGSARBETET	19
Skatteverket som behörig brottsbekämpande myndighet vid förenklat uppgiftsutbyte inom EU - Prop. 2022/23:104.....	19
Genomförande av ändringarna i vapendirektivet - Prop. 2022/23:102	19
Erkännande och verkställighet av utländska domar på privaträttens område – 2019 års Haagkonvention - Prop. 2022/23:95	20

INLEDNING

Nyhetsbrev nr 3 för år 2023 avser april månad 2023. Från EU-domstolen noteras bl.a. att Förvaltningsrätten i Göteborg, Migrationsdomstolen, fått svaret att en tredjelandsmedborgare med rätt att vistas i en annan medlemsstat måste ges tillfälle att självant återvända dit innan beslut om återvändande fattas. Vidare noteras att ett krav på ovillkorlig inställelse vid viss beskickning för den som vill inge en ansökan om familjeåterförening har ansetts kunna vara oförenligt med unionsrätten, och att tillhandahållande av publik snabbbladdning för elfordon har ansetts, i fråga om mervärdesskatt, utgöra leverans av varor. Från svensk horisont finns ett avgörande att rapportera under perioden, i vilket Högsta domstolen har funnit att en unionsmedborgare skulle jämföras med svensk medborgare vid frågan om vägran att verkställa en europeisk arresteringsorder på grund av preskription.

När det gäller pågående mål i EU-domstolen kan det finnas anledning att uppmärksamma läsarna på den [begäran om förhandsavgörande](#) som gjorts av Landgericht Berlin i mål C-670/22, som refereras under rubriken EU-DOMSTOLEN. Målet rör frågor om användning av en europeisk utredningsorder i samband med EncroChat-bevisning.

Av mer allmänt slag kan noteras att Vittorio Di Bucci utnämns till justitiesekreterare i Tribunalen. Han efterträder Emmanuel Coulon.

Slutligen har redaktören för detta nyhetsbrev under åren kunnat konstatera att sätten att hänvisa till EU-domstolens avgöranden dels varierar ganska mycket mellan olika domstolar, dels (i stort sett alltid) avviker från det sätt domstolen själv [anvisar på sin hemsida](#), vilket enligt redaktörens ödmjuka uppfattning inte ger ett särskilt professionellt intryck, även om det nog alltid går att förstå vad som menas. Det ska poängteras att denna text är en helt och hållet personlig reflektion. Domstolsverket, som ger ut Nyhetsbrevet, har inte till uppgift att ha någon uppfattning i frågan. Det kan för övrigt konstateras att såväl Högsta domstolen som Högsta förvaltningsdomstolen numera tillämpar denna hänvisningsmetod.

Via länken ovan återfinns en fullständig beskrivning av hur hänvisningar enligt domstolen bör ske. Den är inte särskilt lång, men för tydlighets skull visas här hur en hänvisning till punkt 42 i den dom som refererats under rubriken Skatterätt skulle se ut: Dom av den 20 april 2023, Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, C-282/22,

EU:C:2023:312, punkt 42. All denna information återfinns i inledningen av den dom som Nyhetsbrevet länkar till i rubriken.

AVGÖRANDEN I SVENSKA DOMSTOLAR, M.M.

Straffprocessrätt

[Unionsmedborgare jämställd med svensk medborgare vid prövning av verkställighet av europeisk arresteringsorder](#)

Högsta domstolen har i beslut den 4 april 2023 i mål Ö 8346-22, "Unionsmedborgaren och preskriptionshindret", fastslagit att en unionsmedborgare som eftersökts enligt en europeisk arresteringsorder har vid tillämpning av vägransgrunden avseende preskription jämställts med en svensk medborgare. Den regionala domstolen i Łódź i Polen utfärdade den 19 maj 2022 en europeisk arresteringsorder som avser överlämnande av den polske medborgaren RR för lagföring av fem brott som påstås ha begåtts i Polen under åren 2006–2010. Tingsrätten beslutade att RR skulle överlämnas till Polen i enlighet med arresteringsordern. Tingsrätten konstaterade att RR är bosatt i Sverige sedan mer än tio år samt att han arbetar, betalar skatt och har familj här. Enligt tingsrätten uppvisar han därmed en sådan anknytning till Sverige att han, när det gäller verkställighet av en eventuell påföljd, kan jämföras med en svensk medborgare vid en fördragskonform tolkning av bestämmelsen i 3 kap. 2 § lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder (europeiska arresteringsorderlagen). Som villkor för överlämnandet föreskrev tingsrätten därför att han ska återföras till Sverige för att här verkställa påföljden om han i Polen döms till en frihetsberövande påföljd. Hovrätten meddelade inte prövningstillstånd.

Målet i Högsta domstolen rörde frågan om RR, som är unionsmedborgare, ska jämföras med en svensk medborgare även vid tillämpning av **2 kap. 5 § 6 europeiska arresteringsorderlagen**. Den bestämmelsen reglerar fall där överlämnande inte får beviljas till följd av preskription. HD anförde inledningsvis att en **vägran att erkänna och verkställa en arresteringsorder inte får ske i andra fall än där det finns stöd för det i rambeslutet**. Enligt 2 kap. 5 § 6 europeiska arresteringsorderlagen får överlämnande inte beviljas om påföljd för gärningen har bortfallit på grund av preskription eller inte längre kan dömas ut enligt svensk lag och gärningen helt eller delvis har ägt rum i Sverige eller den eftersökte är svensk medborgare. Vägransgrunden har sin bakgrund i **artikel 4.4 i rambeslutet**, 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna, där det anges att den verkställande rättsliga myndigheten får vägra att verkställa en arresteringsorder om åtal för brottet eller verkställigheten av straffet preskriberats enligt den verkställande medlemsstats lagstiftning och gärningarna omfattas av denna medlemsstats behörighet enligt dess egen strafflagstiftning. Den svenska lagstiftaren har alltså, i relation till rambeslutet, inskränkt vägransgrunden till att gälla i situationer där arresteringsordern antingen avser en svensk medborgare eller där gärningen har begåtts i Sverige. Generellt sett är det tillåtet att begränsa tillämpningsområdet för en vägransgrund.

EU-domstolen har i flera avgöranden uttalat att medlemsstaterna, när de införlivar artikel 4.6 i rambeslutet, måste säkerställa att unionsmedborgare inte särbehandlas

på grund av sin nationalitet i strid med det **diskrimineringsförbud** som numera framgår av artikel 18 i Fördraget om den Europeiska unionens funktionssätt. Artikel 4.6 i rambeslutet anger att överlämnande för verkställighet kan vägras om den eftersökte uppehåller sig i, är medborgare eller bosatt i medlemsstaten och staten åtar sig att själv verkställa straffet. I rättsfallet En medlemsstat **kan inte** utan att åsidosätta förbudet mot diskriminering på grund av nationalitet avgränsa bestämmelsen till att enbart gälla de egna medborgarna och därmed **undantagslöst och automatiskt utesluta unionsmedborgare** från andra medlemsstater från vägransgrundens tillämpningsområde. På ett liknande sätt har EU-domstolen när det gäller utlämning till ett tredje land uttalat att en medlemsstat är skyldig att behandla en unionsmedborgare på samma sätt som landets egna medborgare under förutsättning att medborgaren är stadigvarande bosatt i medlemsstaten. Som framgått har EU-domstolens praxis inte gällt en situation av det slag som är aktuell i detta mål, dvs. där en medlemsstat har inskränkt tillämpningen av den vägransgrund som möjliggörs av artikel 4.4 till att enbart avse egna medborgare. Det står emellertid klart att den praxis från EU-domstolen som nyss har berörts är av betydelse också vid en bedömning av den situationen.

Utifrån denna slutsats om innebörden av unionsrätten kom HD fram till att den aktuella bestämmelsen skulle **tillämpas fördragskonformt**, vilket innebar att den skulle tillämpas **även på unionsmedborgare**, och **utan** att det uppställs något **krav på anknytning till Sverige**. En **förutsättning** för tillämpningen av denna vägransgrund är emellertid att gärningen **omfattas av svensk domsrätt**.

EU-DOMSTOLEN

EU-domstolen har under april 2023 meddelat [26 domar](#) i mål om förhandsavgörande eller fördragsbrott och som publicerats i rättsfallssamlingen, varav [en dom](#) från stora avdelningen. Ingen av de domar som meddelats rör mål där förhandsavgörande begärts av svensk domstol. Under samma period har generaladvokaterna lämnat [15 förslag](#) till avgöranden i samma kategorier av mål. Inget av dessa förslag rör Sverige i denna mening. [Pressmeddelanden](#) har lämnats angående ett antal av dessa avgöranden och förslag, men ofta även om annat av mer generellt intresse.

För närvarande har EUT-meddelanden lämnats i [tre mål](#) där svensk domstol begärt förhandsavgörande i mål som är anhängiga vid EU-domstolen. Information om dessa återfinns i länken i föregående mening. Länken ger tillgång till EUT-meddelandet om begäran om förhandsavgörande. Där framgår respektive domstols fråga eller frågor. Via målnumret går det, i de fall som begäran finns tillgänglig, vidare att få tillgång till det resonemang som ligger till grund för begäran om förhandsavgörande. Utöver dessa fyra mål noteras att Svea hovrätt, mark- och miljööverdomstolen, har begärt förhandsavgörande i ett mål rörande vissa utsläpp av växthusgaser, där Nouryon Functional Chemicals uppges vara part. Målnumret är [C-166/23](#).

Som nämnts inledningsvis har Landgericht Berlin, Tyskland, begärt förhandsavgörande angående rättssäkerhetsgarantier när bevisning som insamlats genom data från EncroChat-telefoner och överlämnats till bl.a. tyska myndigheter med hjälp av en europeisk utredningsorder som upprättats efter det att bevisningen

insamlats, EU-domstolens mål [C-670/22](#), Staatsanwaltschaft Berlin. De frågor som den tyska domstolen ställt är följande:

1. Beträffande tolkningen av begreppet utfärdande myndighet i den mening som avses i artikel 6.1 jämförd med artikel 2 c i direktiv 2014/41¹:
 - a) Måste en domstol fatta beslut om en europeisk utredningsorder (nedan kallad utredningsorder) som utfärdas i syfte att inhämta bevis som den verkställande staten (i detta fall Frankrike) redan har i sin besittning, när det skulle krävas ett beslut av en domstol enligt den nationella lagstiftningen i den utfärdande staten (i detta fall Tyskland) om motsvarande inhämtning av bevis skulle genomföras i ett liknande inhemskt ärende?
 - b) I andra hand: Gäller detta i vart fall om den verkställande staten har genomfört de berörda åtgärderna för bevisinhämtning på den utfärdande statens territorium i syfte att därefter översända de inhämtade uppgifterna till intresserade utredande myndigheter i den utfärdande staten i brottsbekämpningssyfte?
 - c) Måste en utredningsorder i syfte att inhämta bevis, oberoende av de nationella behörighetsreglerna i den utfärdande staten, alltid utfärdas av en domstol (eller av ett oberoende organ som inte deltar i brottsutredningen) om åtgärden innebär omfattande ingrepp i grundläggande rättigheter av stor vikt?
2. Beträffande tolkningen av artikel 6.1 a i direktiv 2014/41:
 - a) Utgör artikel 6.1 a i direktiv 2014/41 hinder för att utfärda en utredningsorder för översändande av uppgifter som den verkställande staten (Frankrike) redan har i sin besittning och som härrör från avlyssning av telekommunikation – i synnerhet trafik- och lokaliseringssuppgifter samt innehållet i kommunikation – om avlyssningen som den verkställande staten genomfört omfattar samtliga användare av en kommunikationstjänst, utredningsordern omfattar en begäran om översändande av samtliga uppgifter beträffande anslutningar som använts på den utfärdande statens territorium och det varken när avlyssningen beslutades, när den genomfördes eller när utredningsordern utfärdades förelåg konkreta indikationer på att någon av dessa enskilda användare begått allvarliga brott?
 - b) Utgör artikel 6.1 a i direktiv 2014/41 hinder för att utfärda en sådan utredningsorder om det inte är möjligt att kontrollera integriteten hos uppgifterna som inhämtats genom avlyssningen på grund av omfattande sekretess hos myndigheterna i den verkställande staten?
3. Beträffande tolkningen av artikel 6.1 b i direktiv 2014/41:
 - a) Utgör artikel 6.1 b i direktiv 2014/41 hinder för att utfärda en utredningsorder för översändande av telekommunikationsdata som den verkställande staten (Frankrike) redan har i sin besittning om avlyssningen som ligger till grund för datainsamlingen i den verkställande staten hade varit olaglig enligt lagstiftningen i den utfärdande staten (Tyskland) i ett liknande inhemskt ärende?
 - b) I andra hand: Gäller detta även när den verkställande staten har genomfört avlyssningen på den utfärdande statens territorium och i denna stats intresse?
4. Beträffande tolkningen av artikel 31.1 och 31.3 i direktiv 2014/41:
 - a) Ska en åtgärd för insamling av trafik- och lokaliseringssuppgifter samt kommunikationsinnehåll från en internetbaserad kommunikationstjänst i samband med hemlig övervakning av terminalutrustning anses utgöra avlyssning av telekommunikation i den mening som avses i artikel 31 i direktiv 2014/41?

b) Ska underrättelsen enligt artikel 31.1 i direktiv 2014/41 alltid riktas till en domstol, eller ska det i vart fall ske om åtgärden som den avlyssnande medlemsstaten (Frankrike) avser att genomföra endast skulle få genomföras efter domstolsbeslut i ett liknande inhemskt ärende enligt lagstiftningen i den underrättade medlemsstaten (Tyskland)?

c) I den mån som artikel 31 i direktiv 2014/41 även syftar till att skydda den enskilde användaren av telekommunikation: omfattar detta skydd även användningen av uppgifterna i brottsbekämpande syften i den underrättade staten (Tyskland), och ska detta syfte i förekommande fall anses vara likvärdigt med bestämmelsens andra syfte, som är att respektera den underrättade medlemsstatens suveränitet?

5. Rättsföljder av att bevis inhämtats på ett sätt som strider mot unionsrätten

a) Kan den unionsrättsliga effektivitetsprincipen innebära att bevis som inhämtats genom en utredningsorder som strider mot unionsrätten inte får användas?

b) Innebär den unionsrättsliga likvärdighetsprincipen att bevis som inhämtats genom en utredningsorder som strider mot unionsrätten inte får användas om åtgärden som ligger till grund för bevisinhämtningen i den verkställande staten inte hade varit tillåten i ett liknande inhemskt ärende i den utfärdande staten och bevis som inhämtats genom en sådan olaglig inhemsk åtgärd inte skulle få användas enligt lagstiftningen i den utfärdande staten?

c) Strider det mot unionsrätten och i synnerhet mot effektivitetsprincipen om användningen i brottmål av bevismaterial som inhämtats i strid med unionsrätten, närmare bestämt på grund av att det inte fanns någon misstanke om brott, rättfärdigas inom ramen för en intresseavvägning med hänvisning till allvaret i de brott som uppdagats först i samband med att dessa bevismaterial analyserades?

d) I andra hand: Följer det av unionsrätten, i synnerhet effektivitetsprincipen, att överträdelse mot unionsrätten i samband med att bevisning inhämtats inom ramen för en nationell brottsutredning, även vid allvarlig brottslighet, inte får bli helt utan rättsliga följder och att dessa överträdelse således ska beaktas till den tilltalades förmån åtminstone vid bevisvärderingen eller vid påföljdsbestämningen?

Avgöranden i svenska mål

[Tredjelandsmedborgare som har rätt att vistas i en annan medlemsstat måste ges tillfälle att självmant bege sig dit innan beslut om återvändande fattas](#)

EU-domstolen, åttonde avdelningen, har i slutligt beslut den 26 april 2023 i mål C-629/22, A.L. mot Migrationsverket, besvarat en begäran om förhandsavgörande från Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen, angående tolkningen av artikel 6.2 i direktiv 2008/115/EG om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (**återvändandedirektivet**). Begäran har framställts i ett mål mellan tredjelandsmedborgaren A.L., som vistats olagligt i Sverige, och Migrationsverket. Målet rör Migrationsverkets beslut att avslå A.L.'s överklagande av den svenska polismyndighetens beslut om återvändande och det inreseförbud till Sverige som är förenat med detta beslut.

Tredjelandsmedborgaren A.L. stoppades den 23 mars 2022 i en trafikkontroll i Sverige. Vid kontrollen konstaterade den svenska polismyndigheten att A.L. varken hade uppehålls- eller arbetstillstånd i Sverige. Han kunde emellertid uppvisa ett

kroatiskt uppehållstillståndskort som var giltigt till den 25 juni 2022 och han uppgav att han arbetade för ett kroatiskt bemanningsföretag som hade hyrt ut honom till ett svenskt bolag. Polismyndigheten beslutade samma dag att avvisa A.L. Detta beslut var förenat med ett treårigt inreseförbud till Sverige. Det framgår av beslutet om hänskjutande att polismyndigheten inte lämnade någon uppmaning till A.L. att självmant bege sig till Kroatien. Polismyndigheten motiverade detta handlande med att det var sannolikt att A.L. inte skulle följa en sådan uppmaning. A.L. reste till Zagreb (Kroatien) den 1 april 2022. A.L. överklagade beslutet om avvisning till Migrationsverket, som avslog överklagandet. A.L. överklagade Migrationsverkets beslut till den hänskjutande domstolen. Den domstolen frågar sig **huruvida 8 kap. 6 a § utlänningslagen** (2005:716), som genomför artikel 6.2 i direktiv 2008/115 i den svenska rättsordningen, **är förenlig med detta direktiv**. I 6 a § andra stycket punkt 5 utlänningslagen föreskrivs nämligen **ett undantag som inte finns i artikel 6.2 i direktivet**. Enligt detta undantag får den behöriga myndigheten fatta ett beslut om tredjelandsmedborgarens återvändande, utan att myndigheten gett vederbörande möjlighet att bege sig till den aktuella medlemsstaten, om det **är sannolikt att han eller hon inte kommer att bege sig dit**. Migrationsdomstolen ställde **fyra tolkningsfrågor** till EU-domstolen.

EU-domstolen fann att den **första och fjärde frågan** ställts för att få klarhet i huruvida artikel 6.2 i direktiv 2008/115 ska tolkas så, att behöriga myndigheter i en medlemsstat är **skyldiga att ge en tredjelandsmedborgare**, som vistas olagligt i den medlemsstaten och som innehar ett giltigt uppehållstillstånd eller någon annan form av tillstånd som ger rätt till vistelse utfärdat av en annan medlemsstat, **möjlighet att bege sig till den sistnämnda medlemsstaten innan myndigheterna**, vid behov, **fattar ett beslut om tredjelandsmedborgarens återvändande**, även om de anser att det är sannolikt att vederbörande inte kommer att följa en uppmaning att bege sig till den andra medlemsstaten. EU-domstolen framhöll att en tredjelandsmedborgare som vistas olagligt på en medlemsstats territorium, samtidigt som han eller hon har ett giltigt uppehållstillstånd eller någon annan form av tillstånd som ger rätt till vistelse utfärdat av en annan medlemsstat, **ska ges möjlighet att bege sig till den sistnämnda medlemsstaten, utan att det genast antas ett beslut** om återvändande mot honom eller henne, **såvida det inte krävs med hänsyn till allmän ordning eller nationell säkerhet**. en tolkning av artikel 6.2 i direktiv 2008/115 som innebär att behöriga myndigheter i medlemsstaterna ges rätt enligt den bestämmelsen att fatta ett beslut om återvändande när det är "sannolikt" att den berörde tredjelandsmedborgaren inte kommer att följa en uppmaning att ofördröjligen bege sig till den medlemsstat som till vederbörande utfärdat ett giltigt uppehållstillstånd eller någon annan form av tillstånd som ger rätt till vistelse, skulle **innebära att det införs ett undantag som inte är föreskrivet i artikel 6.2** och att den bestämmelsen **berövades sin ändamålsenliga verkan**. Frågan besvarades således jakande.

Vidare fann EU-domstolen att den **tredje frågan** avsåg att ge klarhet i **huruvida artikel 6.2 i direktiv 2008/115** ska tolkas så, att den bestämmelsen, såvitt den kräver att medlemsstaterna ska ge tredjelandsmedborgare som vistas olagligt på deras territorium möjlighet att bege sig till den medlemsstat som till dem har utfärdat ett giltigt uppehållstillstånd eller någon annan form av tillstånd som ger rätt till vistelse innan de, vid behov, fattar ett beslut om tredjelandsmedborgarnas återvändande, **har**

direkt effekt och således kan åberopas av enskilda vid nationella domstolar. Frågan besvarades jakande.

Slutligen fann EU-domstolen att den **andra frågan** avsåg att ge klarhet i **huruvida artikel 6.2 i direktiv 2008/115 ska tolkas så, att när en medlemsstat i strid med denna bestämmelse inte** – innan den fattar ett beslut om återvändande – **har gett en tredjelandsmedborgare som vistas olagligt på dess territorium möjlighet att ofördröjligen bege sig till den medlemsstat** som till vederbörande utfärdat ett giltigt uppehållstillstånd eller någon annan form av tillstånd som ger rätt till vistelse, **är detta beslut om återvändande och det därmed förenade inreseförbudet ogiltiga**. Även den frågan besvarades **jakande**. EU-domstolen hänvisade bl.a. till att enligt **principen om lojalt samarbete** i artikel 4.3 FEU är **medlemsstaterna skyldiga att få de otillåtna följdverkningarna av en överträdelse av unionsrätten att upphöra**. Av detta följer att behöriga nationella myndigheter, inbegripet nationella domstolar som prövar ett överklagande av en nationell rättsakt som antagits i strid med artikel 6.2 i direktiv 2008/115, är skyldiga att, inom ramen för sina befogenheter, vidta samtliga åtgärder som är nödvändiga för att avhjälpa en nationell myndighets underlåtenhet att uppfylla de skyldigheter som följer av den bestämmelsen. Detta kan exempelvis leda till att ett beslut om återvändande är ogiltigt i kraft av nationell rätt och att andra beslut som är förenade med beslutet om återvändande, såsom ett inreseförbud enligt artikel 11 i direktivet, också är ogiltiga.

Sammanfattningsvis besvarades frågorna på följande sätt:

Artikel 6.2 i direktiv 2008/115 ska tolkas så, att

- behöriga myndigheter i en medlemsstat är skyldiga att ge en tredjelandsmedborgare, som vistas olagligt i den medlemsstaten och som innehar ett giltigt uppehållstillstånd eller någon annan form av tillstånd som ger rätt till vistelse utfärdat av en annan medlemsstat, möjlighet att bege sig till den sistnämnda medlemsstaten innan myndigheterna, vid behov, fattar ett beslut om tredjelandsmedborgarens återvändande, även om de anser att det är sannolikt att vederbörande inte kommer att följa en uppmaning att bege sig till den andra medlemsstaten,
- den bestämmelsen, såvitt den kräver att medlemsstaterna ska ge tredjelandsmedborgare som vistas olagligt på deras territorium möjlighet att bege sig till den medlemsstat som till dem har utfärdat ett giltigt uppehållstillstånd eller någon annan form av tillstånd som ger rätt till vistelse innan de, vid behov, fattar ett beslut om tredjelandsmedborgarnas återvändande, har direkt effekt och således kan åberopas av enskilda vid nationella domstolar,
- när en medlemsstat i strid med denna bestämmelse inte – innan den fattar ett beslut om återvändande – har gett en tredjelandsmedborgare som vistas olagligt på dess territorium möjlighet att ofördröjligen bege sig till den medlemsstat som till vederbörande utfärdat ett giltigt uppehållstillstånd eller någon annan form av tillstånd som ger rätt till vistelse, är behöriga nationella myndigheter, inbegripet nationella domstolar som prövar ett överklagande av detta beslut om återvändande och det därmed förenade inreseförbudet, skyldiga att vidta samtliga åtgärder som är nödvändiga för att avhjälpa en nationell myndighets underlåtenhet att uppfylla de skyldigheter som följer av den bestämmelsen.

EU-domstolens beslut meddelades med tillämpning av artikel 99 i dess rättegångsregler, enligt vilken domstolen, om svaret på en fråga i en begäran om förhandsavgörande klart kan utläsas av rättspraxis eller inte lämnar utrymme för rimligt tvivel, får avgöra målet genom ett särskilt uppsatt beslut som är motiverat.

Förslag till avgöranden i svenska mål

Institutionell rätt och allmänna principer

Processrätt

[Kvarstad för en dom med vitesföreläggande att upphöra med viss saluföring kan inte beviljas utan bevisning för att det är sannolikt att talan i huvudsak ska bifallas](#)

EU-domstolen, andra avdelningen, har i dom den 20 april 2023 i mål C-291/21, Starkinvest, prövat en begäran om förhandsavgörande från juge des saisies du tribunal de première instance de Liège (kvarstadsdomaren vid förstainstansdomstolen i Liège, Belgien) angående tolkningen av artiklarna 4 och 7.2 i förordning (EU) nr 655/2014 om inrättande av ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel för att underlätta gränsöverskridande skuldindrivning i mål och ärenden av privaträttslig natur och artikel 55 i förordning (EU) nr 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område. Begäran har framställts i ett mål som inletts av Starkinvest SRL i syfte att få till stånd verkställighet, genom ett europeiskt beslut om kvarstad på bankmedel (nedan kallat beslutet om kvarstad), av en dom genom vilken Soft Paris EURL och Soft Paris Parties LTD förpliktas att betala vite vid underlåtenhet att följa ett förbuds-föreläggande.

Soft Paris och Soft Paris Parties förelades i dom, vid äventyr av vite på 2 500 euro per överträdelse, bland annat att upphöra med all saluföring av sina varor och tjänster inom Beneluxområdet under ordmärket SOFT PARIS. Starkinvest utverkade ett betalningsföreläggande på 86 694,22 euro, varav 85 000 euro avsåg vite för perioden från den 24 mars till den 27 april 2021. Starkinvest ansökte vid den hänskjutande domstolen om ett europeiskt beslut om kvarstad på bankmedel upp till ett belopp av 85 000 euro, med avseende på samtliga belopp som eventuellt finns på de franska bankkonton som tillhör Soft Paris Parties, som har sitt säte i Irland. Enligt den domstolen innebär artikel 7 i förordning nr 655/2014 att det görs skillnad mellan två olika fall, nämligen att fordringsägaren redan innehar en exekutionstitel och därför inte behöver styrka att fordran är välgrundad, eller att fordringsägaren inte innehar någon exekutionstitel och därför ska lägga fram tillräcklig bevisning för att övertyga domstolen om att det är sannolikt att hans eller hennes talan i ärendet i sak mot gäldenären kommer att bifallas. Dess prövning är beroende av i vilken av dessa kategorier domen med vitesföreläggandet hör hemma. Förhandsavgörande begärdes.

EU-domstolen fann att tolkningsfrågorna avsåg att ge klarhet i huruvida artikel 7.2 i förordning nr 655/2014 ska tolkas så, att ett domstolsavgörande genom vilket gäldenären förpliktas att betala vite vid underlåtenhet att följa ett

förbudsföreläggande och i vilket vitesbeloppet således inte fastställs definitivt, utgör en dom enligt vilken gäldenären är skyldig att betala fordran, i den mening som avses i denna bestämmelse, vilket innebär att den fordringsägare som ansöker om att ett beslut om kvarstad ska meddelas befrias från skyldigheten att inkomma med tillräcklig bevisning för att övertyga domstolen om att det är sannolikt att hans eller hennes talan i ärendet i sak mot gäldenären kommer att bifallas. Domstolen framhöll att begreppen "dom" och "fordran", som används i artikel 7.2 i förordning nr 655/2014, definieras i artikel 4 led 5 respektive led 8 i denna förordning. En "fordran" definieras därvid som "en förpliktelse som avser betalning av ett bestämt penningbelopp som är **förfallet till betalning** eller en förpliktelse som avser betalning av ett **bestämbart penningbelopp** som har sin **grund i en transaktion eller en händelse som redan har ägt rum**, förutsatt att talan angående en sådan förpliktelse kan väckas vid domstol". Det är uppenbart att detta inte är fallet i förevarande mål, eftersom ett åsidosättande av det förbudsföreläggande som kan föranleda betalning av vite inte kan ske förrän efter det att domen enligt vilken vite ska betalas har meddelats. Begreppet dom, som i artikel 4 led 8 i förordning nr 655/2014 definieras som "avgörande som har meddelats av en domstol i en medlemsstat, oavsett dess rubricering, och domstolstjänstemans beslut i fråga om kostnader", ska tolkas så, att denna dom ska vara verkställbar. Mot bakgrund av det ovan anförda ska uttrycket "dom ... enligt vilken gäldenären är skyldig att betala ... fordran", som används i artikel 7 i förordning nr 655/2014, förstås som **en verkställbar dom genom vilken gäldenären förpliktas att betala ett visst belopp eller ett belopp som kan fastställas vid den tidpunkt då domen meddelas**. I den mån ett domstolsavgörande genom vilket en part förpliktas att betala vite vid en framtida underlåtenhet att följa ett förbudsföreläggande inte innehåller det exakta beloppet för den fordran som ska drivas in, kan det följaktligen inte anses utgöra "en dom ... enligt vilken gäldenären är skyldig att betala ... fordran", i den mening som avses i artikel 7.2 i förordning nr 655/2014, som innebär att fordringsägaren befrias från skyldigheten att lägga fram tillräcklig bevisning för att övertyga den domstol till vilken ansökan om att ett sådant beslut ska meddelas om att dennes talan i sak mot gäldenären sannolikt kommer att bifallas.

Frågan besvarades på följande sätt:

Artikel 7.2 i förordning nr 655/2014 ska tolkas så, att ett domstolsavgörande genom vilket gäldenären förpliktas att betala vite vid underlåtenhet att följa ett förbudsföreläggande och i vilket vitesbeloppet således inte fastställs definitivt inte utgör en dom enligt vilken gäldenären är skyldig att betala fordran, i den mening som avses i denna bestämmelse, vilket innebär att den fordringsägare som ansöker om att ett beslut om kvarstad ska meddelas **inte befrias från skyldigheten att lägga fram tillräcklig bevisning** för att övertyga den domstol som har att pröva denna ansökan om att det är sannolikt att hans eller hennes talan i ärendet i sak mot gäldenären kommer att bifallas.

Skatterätt

Tillhandahållande av publik snabbladdning för elfordon klassificeras som tillhandahållande av varor (mervärdesskatt)

EU-domstolen, tionde avdelningen, har i dom den 20 april 2023 i mål C-282/22, Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, prövat en begäran om förhandsavgörande från Naczelny Sąd Administracyjny (Högsta förvaltningsdomstolen, Polen) angående tolkningen av artikel 14.1 och artikel 24.1 i direktiv 2006/112/EG

(mervärdesskattedirektivet). Målet rör den skatterättsliga kvalificeringen av installation och drift av laddningsstationer som är öppna för allmänheten.

P. w W. avser att bedriva en verksamhet som består i installation och drift av laddningsstationer för elfordon som är öppna för allmänheten. Dessa laddningsstationer är utrustade med så kallade multistandardladdare, som har både snabbladdningsuttag för likström och uttag för växelström för långsam laddning. Standardtiden för att ladda ett elfordon till 80 procent av batterikapaciteten med hjälp av likströmsuttag för snabbladdning är i regel cirka 20–30 minuter. Laddningstiden för ett fordon med hjälp av växelströmsuttag för långsam laddning är å sin sida vanligtvis 4–6 timmar. Det pris som användarna faktureras beror bland annat på laddningstiden, uttryckt i timmar (för uttag för långsam laddning) eller i minuter (för snabbladdningsuttag), samt på den anslutningsmodell som den berörda användaren har valt. Betalningar kan göras efter varje laddning eller i slutet av en överenskommen faktureringsperiod, utan att det är uteslutet att man kan tänkas inrätta ett system som möjliggör förköp av laddningsrätter, samlade i en e-plånbok, som kan användas för laddning av det berörda elfordonet. Den tjänst som tillhandahålls vid varje laddning kan, beroende på den berörda användarens behov, i princip omfatta följande aktiviteter:

- tillträde till laddningsutrustning (inklusive integrering av laddaren med fordonets operativsystem),
- elöverföring, med parametrar som är lämpligt anpassade till detta fordons batteri, och
- nödvändigt tekniskt bistånd.

P. w W. hade även för avsikt att skapa en särskild plattform, webbplats eller applikation, genom vilka den berörda användaren kommer att kunna boka ett visst laddningsuttag samt se historik över genomförda transaktioner och gjorda betalningar. För samtliga dessa tjänster kommer P. w W. att fakturera ett enhetligt pris. P. w W. begärde att skattemyndigheten skulle utfärda ett förhandsbesked i skattefrågor i vilket det skulle intygas att den planerade verksamheten består i ett "tillhandahållande av tjänster". Skattemyndighet och underinstans till den hänskjutande domstolen hade olika syn på den rättsliga kvalificeringen av verksamheten. Förhandsavgörande begärdes.

EU-domstolen fann att tolkningsfrågan avsåg att ge klarhet i huruvida direktiv 2006/112 ska tolkas så, att det är fråga om "leverans av varor", i den mening som avses i artikel 14.1 i detta direktiv, eller ett "tillhandahållande av tjänster", i den mening som avses i artikel 24.1 i samma direktiv, när det sker ett enda, sammansatt tillhandahållande som består av ovan nämnda delar. Den framhöll inledningsvis att en transaktion som ur ekonomisk synvinkel utgörs av ett enda tillhandahållande inte får delas upp på ett konstlat sätt, så att mervärdesskattesystemets funktion ändras. I

detta avseende bör **ett enda tillhandahållande** anses föreligga när två eller flera delar eller handlingar som en beskattningsbar person utför för en kund har ett så nära samband att de tillsammans objektivt sett utgör ett enda odelbart ekonomiskt tillhandahållande och det därför vore konstlat att skilja dem åt. Så var fallet här. För att avgöra huruvida ett enda sammansatt tillhandahållande, såsom det som är aktuellt i det nationella målet, ska kvalificeras som "leverans av varor" eller "tillhandahållande av tjänster", i den mening som avses i nämnda direktiv, krävs det en **samlad bedömning** av omständigheterna kring transaktionen i fråga för att söka finna ut de delar som är **kännetecknande** och identifiera de **huvudsakliga** delarna. De aktuella omständigheterna ska fastställas på grundval av **uppfattningen hos den genomsnittlige användaren** av laddningsstationer och med beaktande, av, inom ramen för en helhetsbedömning, den kvalitativa – och inte enbart den kvantitativa – betydelsen av de delar som utgör tillhandahållande av tjänst i förhållande till de delar som utgör leverans av varor. Eftersom **saluföringen av en vara alltid åtföljs av ett minimalt tillhandahållande av tjänster**, är det **endast helt andra tjänster än de som måste åtfölja försäljningen av en vara som kan beaktas** vid bedömningen av hur stor del som utgör tillhandahållande av tjänster i helheten av en sammansatt transaktion som även innefattar leverans av nämnda vara. **Överföring av el till batteriet i ett elfordon är en leverans av varor**, eftersom denna transaktion ger användaren av laddningsstationen rätt att, för att driva sitt fordon, konsumera den överförda elen, vilken enligt artikel 15.1 i direktiv 2006/112 ska likställas med materiell egendom. En sådan elöverföring till batteriet i ett elfordon förutsätter att lämplig laddningsutrustning används. Det tekniska bistånd som de berörda användarna kan behöva utgör inte ett mål i sig, utan ett medel för att på bästa sätt dra nytta av den el som är nödvändig för att driva elfordonet. Så är även fallet med tillhandahållandet av IT-applikationer som gör det möjligt för den berörda användaren att boka ett laddningsuttag, se historik över genomförda transaktioner och förköpa laddningsrätter för att betala sådan laddning. Dessa tjänster är således underordnade tillhandahållandet av el. Av detta följer att överföringen av el i princip utgör den kännetecknande och övervägande delen av det **enda och sammansatta tillhandahållandet, som alltså ska klassificeras som tillhandahållande av varor**.

Konkurrensrätt m.m.

Inre marknaden och fri rörlighet

Straffrättsligt samarbete

Snäva villkor för att vägra överlämnande enligt europeisk arresteringsorder av person som på grund av sitt hälsotillstånd riskerar avlida eller drabbas av allvarlig försämring av hälsan
EU-domstolen, stora avdelningen, har i dom den 18 april 2023 i mål C-699/21, E. D. L. (Skäl för att vägra verkställighet grundat på sjukdom), prövat en begäran om förhandsavgörande från Corte costituzionale (Författningsdomstolen, Italien) angående tolkningen av artikel 1.3 i rambeslut 2002/584/RIF om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna, jämförd med

artiklarna 3, 4 och 35 i Europeiska unionens stadga. Begäran har framställts i ett mål som rör verkställighet, i Italien, av en europeisk arresteringsorder som utfärdats av Općinski sud u Zadru (Stadsdomstolen i Zadar, Kroatien) för lagföring av E.D.L. Stadsdomstolen utfärdade en europeisk arresteringsorder mot den i Italien bosatte E.D.L., för lagföring i Kroatien. E.D.L. misstänks för att under år 2014, i Kroatien, ha gjort sig skyldig till brottet innehav av narkotika i överlåtelsesyfte.

Appellationsdomstolen i Milano är behörig att verkställa den aktuella europeiska arresteringsordern. I målet vid den domstolen gav E.D.L. in flera medicinska handlingar som visar att han lider av allvarliga psykiatriska problem. På grundval av dessa handlingar beslutade den att E.D.L. skulle genomgå en psykiatrisk undersökning. Den visade bland annat att E.D.L. led av en **psykotisk störning** som krävde fortsatt behandling med läkemedel och psykoterapi för att förhindra sannolika episoder av psykotisk dekomensation. Undersökningen visade även att det förelåg en **betydande självmordsrisk** om E.D.L. skulle dömas till ett fängelsestraff.

Slutsatsen var att E.D.L. var i behov av fortsatt behandling och att det därför skulle vara olämpligt för honom att sitta i fängelse. Appellationsdomstolen fann att verkställigheten av den europeiska arresteringsordern skulle innebära ett avbrott i behandlingen av E.D.L. och medföra en **försämring av hans allmänna hälsotillstånd**, vars effekter skulle kunna vara utomordentligt allvarliga, eller till och med utgöra en reell **risk för självmord**. Vidare fann nämnda domstol att det i de relevanta bestämmelserna i italiensk lag inte föreskrivs att hälsoskäl av detta slag kan utgöra skäl för att vägra överlämnande inom ramen för förfaranden för verkställighet av en europeisk arresteringsorder. Den vände sig därför till vände sig till författningsdomstolen, som är hänskjutande domstol i förevarande mål, för att få klarhet i huruvida dessa bestämmelser var förenliga med konstitutionen.

EU-domstolen fann att tolkningsfrågan avsåg att ge klarhet i huruvida artikel 1.3 i rambeslut 2002/584, jämförd med artiklarna 3, 4 och 35 i stadgan, ska tolkas på så sätt att i fall där en verkställande rättslig myndighet i ett mål om verkställighet av en europeisk arresteringsorder har att besluta om överlämnande av en person som lider av en allvarlig kronisk och potentiellt obotlig sjukdom och myndigheten i samband med detta anser att **överlämnandet** skulle kunna **medföra en risk för att denna person drabbas av en allvarlig hälsoskada**, så ska den **begära att den utfärdande rättsliga myndigheten lämnar uppgifter som gör det möjligt att undanröja en sådan risk och är skyldig att vägra att verkställa överlämnandet om den inte inom rimlig tid erhåller de försäkringar som krävs** för att undanröja denna risk. Domstolen inledde med att framhålla att principen om ömsesidigt erkännande, som grundas på förtroendet mellan medlemsstaterna, innebär att medlemsstaterna måste utgå ifrån att andra medlemsstater iakttar de grundläggande rättigheter som unionsrätten skyddar. **En vägran att verkställa får endast ske med tillämpning av de skäl som anges i rambeslutet, och dessa undantag ska tolkas restriktivt. Enbart det skälet att den person som begärs överlämnad lider av en allvarlig sjukdom anges i rambeslutet inte som skäl för vägran.** Däremot **får verkställighet uppskjutas tillfälligt** om den eftersökta personens **liv eller hälsa är i uppenbar fara**. I ett fall där den verkställande rättsliga myndigheten, mot bakgrund av de **objektiva uppgifter** som den förfogar över, har grundad anledning att anta att ett överlämnande av en allvarligt sjuk eftersökt person skulle utsätta personen för en **verklig risk för en kraftigt minskad förväntad livslängd eller en snabb, allvarlig**

och irreversibel försämring av hälsotillståndet, så är denna myndighet således enligt artikel 4 i stadgan skyldig att använda sig av den möjlighet som föreskrivs i artikel 23.4 i rambeslut 2002/584 och besluta att överlämnandet ska **skjutas upp**. Den **verkställande myndigheten ska** i ett sådant fall **begära** att den utfärdande rättsliga myndigheten lämnar alla **uppgifter** som krävs för att det ska kunna **säkerställas** att det sätt som den lagföring som avses med den europeiska arresteringsordern kommer att ske eller förutsättningarna för ett eventuellt frihetsberövande av den eftersökta personen gör det möjligt att **undanröja den risken**. Om sådana uppgifter inte lämnas gäller enligt artikel 1.3 i rambeslut 2002/584 – tolkad mot bakgrund av artikel 4 i stadgan – att den verkställande rättsliga myndigheten **inte får verkställa** den europeiska arresteringsordern. Svaret på tolkningsfrågan blev mot den bakgrunden följande:
Artikel 1.3 och artikel 23.4 i rambeslut 2002/584, jämförda med artikel 4 i stadgan, ska tolkas på följande sätt:

- Om det finns godtagbara skäl att anta att ett överlämnande av en eftersökt person med stöd av en europeisk arresteringsorder uppenbart skulle äventyra personens hälsa, får den verkställande rättsliga myndigheten i undantagsfall tillfälligt skjuta upp överlämnandet.
- I fall där en verkställande rättslig myndighet har att besluta om överlämnande av en allvarligt sjuk eftersökt person med stöd av en europeisk arresteringsorder och myndigheten i samband med detta anser att det finns grundad anledning att anta att ett sådant överlämnande skulle utsätta personen för en verklig risk för en kraftigt minskad förväntad livslängd eller en snabb, allvarlig och irreversibel försämring av hälsotillståndet, så ska den skjuta upp överlämnandet och begära att den utfärdande rättsliga myndigheten lämnar uppgifter om de förutsättningar under vilka personen ska lagföras eller frihetsberövas och om möjligheterna att anpassa dessa förutsättningar till personens hälsotillstånd för att förhindra att en sådan risk förverkligas.
- Om det av uppgifterna från den utfärdande rättsliga myndigheten och andra uppgifter som den verkställande rättsliga myndigheten har tillgång till framgår att denna risk inte kan undanröjas inom rimlig tid, så ska den verkställande rättsliga myndigheten vägra att verkställa den europeiska arresteringsordern. Om risken däremot kan undanröjas inom rimlig tid, måste en ny tidpunkt för överlämnande fastställas i samråd med den utfärdande rättsliga myndigheten.

[Pressmeddelande](#) har lämnats.

Civilrättsligt samarbete

Se Kvarstad för en dom med vitesföreläggande att upphöra med viss saluföring kan inte beviljas utan bevisning för att det är sannolikt att talan i huvudsak ska bifallas ovan.

Informationssamhället

Arbetsrätt

Arbetstidsdirektivet och stadgan hinder mot bestämmelser enligt vilka rätten till ersättning för uttagen semester förfaller vid kortvarig frånvaro på grund av sjukdom

EU-domstolen, sjätte avdelningen, har i dom den 27 april 2023 i mål C-192/22, Bayerische Motoren Werke (BMW), prövat en begäran om förhandsavgörande från Bundesarbeitsgericht (Federala arbetsdomstolen, Tyskland) angående tolkningen av artikel 7 i direktiv 2003/88/EG om arbetstidens förläggning i vissa avseenden och av artikel 31.2 i Europeiska unionens stadga. Begäran har framställts i ett mål mellan FI och BMW angående den semesterersättning som FI anser sig ha rätt till.

FI var anställd av BMW från och med år 1986 till och med den 30 september 2019. FI är pensionerad sedan den 1 oktober 2019. I slutet av år 2012 kom FI och BMW överens om att ändra anställningsförhållandet till en deltidsanställning inom ramen för delpensionssystemet. Under dessa omständigheter var det planerat att FI skulle arbeta från den 1 februari 2013 till den 31 maj 2016 och att han skulle beviljas en period av arbetsbefrielse från och med den 1 juni 2016 till och med den 30 september 2019. FI tog semester från den 4 till den 25 maj 2016 för att förbruka alla sina semesterdagar för år 2016. På grund av sjukdom förhindrades han dock från att ta ut två och två tredjedelars semesterdagar före slutet av maj 2016. År 2019 väckte FI talan vid Arbeitsgericht (Arbetsdomstolen, Tyskland) mot Bayerische Motoren Werke, med yrkande om ersättning för de semesterdagar som han inte hade tagit ut. FI gjorde därvid gällande att han inte hade kunnat ta ut dessa semesterdagar på grund av sjukdom. Talan ogillades i underinstanserna. Den hänskjutande domstolen hyser tvivel om tillämpningen av en **nationell bestämmelse**, 7 § punkt 3 i den federala semesterlagen, i vilken det **föreskrivs att rätten till semester som inte tagits ut upphör när det blir omöjligt för arbetstagaren att utnyttja sina semesterdagar på grund av arbetsbefrielse**. Den hänskjutande domstolen vill bland annat få klarhet i vilken utsträckning arbetsgivaren faktiskt har gett den berörda arbetstagaren möjlighet att utöva sin rätt till semester. Förhandsavgörande begärdes. **EU-domstolen** fann att den första frågan avsåg att ge klarhet i huruvida artikel 7 i direktiv 2003/88 eller artikel 31.2 i stadgan utgör hinder mot en nationell bestämmelse enligt vilken de dagar av årlig betald semester som intjänats under arbetsperioden inom ramen för ett system med delpension, men som inte tagits ut, kan gå förlorade om de inte kan tas ut under den arbetsbefriade perioden. Den påpekade att artikel 7 i direktivet enligt lydelsen ger varje arbetstagare rätt till fyra veckors betald semester. Arbetstagares rätt till årlig betald semester är inte enbart av särskild betydelse såsom utgörande en princip i unionens sociala regelverk, utan slås dessutom uttryckligen fast i artikel 31.2 i stadgan. Rätten till årlig semester innebär vidare enligt artikel 7.2 i direktiv 2003/88 att arbetstagaren, när anställningsförhållandet har upphört och det inte längre är möjligt att ta ut den årliga betalda semestern, har rätt till kontant ersättning för att undvika att arbetstagaren på grund av denna omöjlighet inte kan utnyttja denna rättighet, inte ens i form av en ekonomisk förmån. Denna grundläggande rättighet innehåller således även en rätt till betalning och – såsom en rättighet som inte kan skiljas från denna rätt till årlig ”betald” semester – en rätt till kontant ersättning för årlig betald semester som inte tagits ut när anställningsförhållandet upphör. Det föreskrivs i artikel 7.2 inga andra villkor för att rätten till ersättning ska föreligga. De begränsningar som görs av denna

grundläggande rättighet måste uppfylla villkoren i artikel 52.1 i stadgan, och ske så att det väsentliga innehållet iakttas. Visserligen kan rätten till semester begränsas av hänsyn till arbetsgivarens intresse av att kunna organisera arbetet vid långvarig frånvaro av hälsoskäl under flera på varandra följande beräkningsperioder. Situationen i det nationella målet kan emellertid inte motivera ett sådant avsteg. Frågan besvarades på följande sätt:

Artikel 7 i direktiv 2003/88, jämförd med artikel 31.2 i stadgan, ska tolkas så, att den utgör **hinder mot nationell lagstiftning** där det föreskrivs att rätten till årlig betald semester, som en arbetstagare har förvärvat genom arbete inom ramen för ett system för deltidspensionering, upphör vid utgången av semesteråret eller vid ett senare datum, när arbetstagaren på grund av sjukdom har varit förhindrad att ta ut denna semester innan den arbetsbefriade perioden, även om frånvaron inte är långvarig.

Konsumenträtt

Migrationsrätt

Se Tredjelandsmedborgare som har rätt att vistas i en annan medlemsstat måste ges tillfälle att självmant bege sig dit innan beslut om återvändande fattas ovan.

[Undantagslöst krav på personlig inställelse vid viss beskickning för ingivande av ansökan om familjeåterförening oförenligt med unionsrätten](#)

EU-domstolen, tredje avdelningen, har i dom den 18 april 2023 i mål C-1/23 PPU, Afrin, prövat en begäran om förhandsavgörande från tribunal de première instance francophone de Bruxelles (Franskspråkiga förstainstansdomstolen i Bryssel (Belgien)) angående tolkningen av artikel 5.1 i direktiv 2003/86/EG om rätt till familjeåterförening, artiklarna 23 och 24 i direktiv 2011/95/EU om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet, samt artiklarna 7 och 24 i Europeiska unionens stadga. Begäran har framställts i ett mål mellan å ena sidan X och Y samt deras underåriga barn A och B (nedan gemensamt kallade sökandena i det nationella målet) och å andra sidan État belge (belgiska staten), angående den senares beslut att inte registrera X:s och hennes barn A:s och B:s ansökan om inresa och vistelse för familjeåterförening.

X och Y, som är syriska medborgare, gifte sig år 2016 i Syrien. De har två barn, födda år 2016 respektive år 2018. År 2019 lämnade Y Syrien via Turkiet för att bege sig till Belgien, medan X och deras två barn stannade kvar i staden Afrin i nordvästra Syrien, där de fortfarande befinner sig. Den 25 augusti 2022 beviljade den behöriga belgiska myndigheten Y flyktingstatus i Belgien. Detta beslut delgavs Y:s advokat den 29 augusti 2022 genom e-postmeddelande. Genom e-postmeddelande av den 28 september 2022 och genom skrivelse av den 29 september 2022 adresserade till Office des étrangers (Utlänningsmyndigheten, Belgien) (nedan kallad utlänningsmyndigheten) lämnade sökandenas advokat in en ansökan om inresa och

vistelse för familjeåterförening för X samt för barnen A och B, så att de skulle kunna återförenas med Y i Belgien (nedan kallad ansökan från september 2022). I denna skriftväxling angav sökandena i det nationella målet att ansökan lämnades in till utlänningsmyndigheten genom deras advokats försorg, eftersom X och hennes barn befann sig under "särskilt svåra omständigheter som i praktiken hindrar dem från att bege sig till en belgisk diplomatisk beskickning för att där lämna in en ansökan om familjeåterförening", i enlighet med kraven i belgisk lagstiftning. Den 29 september 2022 svarade utlänningsmyndigheten att det enligt denna lagstiftning inte var möjligt att lämna in en ansökan om inresa och vistelse för familjeåterförening via e-post, och uppmanade sökandena i det nationella målet att kontakta den behöriga belgiska ambassaden. Sökandena i det nationella målet ansökte den 9 november 2022 om att den hänskjutande domstolen såsom en **interimistisk åtgärd skulle förplikta belgiska staten att registrera ansökan** från september 2022. De gjorde härvid gällande att eftersom det är **omöjligt** för X och hennes barn att **bege sig till en belgisk diplomatisk beskickning**, borde en ansökan som ingetts till utlänningsmyndigheten kunna bifallas med stöd av unionsrätten. Genom att kräva att familjemedlemmar till en flykting lämnar in en ansökan om inresa och vistelse personligen och vid en sådan diplomatisk beskickning, även om det är omöjligt för dessa familjemedlemmar att bege sig dit, **strider** den belgiska lagstiftningen **mot unionsrätten**. Förhandsavgörande begärdes.

EU-domstolen fann att tolkningsfrågan avsåg att ge klarhet i huruvida artikel 5.1 i direktiv 2003/86, jämförd med artiklarna 7, 24.2 och 24.3 i stadgan, ska tolkas så, att den utgör hinder mot nationell lagstiftning som innebär att det för att lämna in en ansökan om inresa och vistelse för familjeåterförening **krävs** att referenspersonens familjemedlemmar – särskilt när referenspersonen har beviljats flyktingstatus – **infinner sig personligen på medlemsstatens diplomatiska eller konsulära beskickning** med ansvar för den plats i utlandet **där utlänningen har hemvist** eller vistas, inbegripet i en situation där det är omöjligt eller orimligt svårt för dem att bege sig till denna beskickning. Den påminde inledningsvis om att det ankommer på medlemsstaterna att fastställa dels vilken person som har rätt att lämna in en ansökan om inresa och vistelse för att utöva rätten till familjeåterförening, dels vilka myndigheter som är behöriga att registrera en sådan ansökan, men att de inte får använda detta handlingsutrymme på ett sätt som skulle kunna motverka direktivets syfte och ändamålsenliga verkan. Direktivet syftar till att främja familjeåterförening och att ge skydd åt tredjelandsmedborgare, särskilt åt underåriga. För att uppnå detta syfte åläggs medlemsstaterna i artikel 4.1 i direktivet ett antal exakt angivna positiva skyldigheter, som motsvaras av ett antal tydligt definierade subjektiva rättigheter. Medlemsstaterna åläggs sålunda en **skyldighet att tillåta familjeåterförening för familjemedlemmar utan något utrymme för skönsmässig bedömning** under förutsättning att villkoren enligt kapitel IV i samma direktiv är uppfyllda. Det åligger därvid medlemsstaterna att inte bara **tolka sin nationella rätt** på ett sätt som står i överensstämmelse med unionsrätten, utan även att se till att de inte grundar sig på en tolkning av en sekundärrättslig bestämmelse som står i **strid med de grundläggande rättigheter som skyddas genom unionens rättsordning**, däribland artikel 7 i stadgan om skydd för privat- och familjeliv och dess artikel 24.2 om hänsyn till barnets bästa. Utifrån denna utgångspunkt konstaterade domstolen att det ankommer på behöriga nationella

myndigheter att göra **en väl avvägd och rimlig bedömning av samtliga inblandade rättigheter och intressen**, varvid särskilt de berörda **barnens intressen** ska beaktas.

Vad närmare gäller den bedömningen uttalade domstolen följande. För att uppnå syftet att främja familjeåterförening som eftersträvas med direktiv 2003/86 är det **nödvändigt att medlemsstaterna i dylika situationer visar prov på den flexibilitet som krävs** för att de berörda personerna ska kunna lämna in sin ansökan om familjeåterförening i rätt tid, genom att underlätta inlämnande av en sådan ansökan och genom att i synnerhet tillåta användning av distanskommunikation. Avsaknad av all form av flexibilitet från den berörda medlemsstatens sida, med följd att flyktingens familjemedlemmar hindras från att lämna in sina ansökningar om familjeåterförening oavsett omständigheterna, kan leda till att de berörda personerna inte kommer att kunna iakta den frist som föreskrivs, och att deras familjeåterförening således skulle kunna underkastas ytterligare villkor som är svårare att uppfylla än dem som avses i artikel 7.1 i direktivet. **Domstolen konstaterade** därmed att **kravet på personlig inställelse** vid den tidpunkt då ansökan om familjeåterförening lämnas in, **utan att undantag** från detta krav medges för att beakta den konkreta situation som referenspersonens familjemedlemmar befinner sig i, särskilt den omständigheten att det är omöjligt eller orimligt svårt för dem att uppfylla detta krav, leder till att det **i praktiken blir omöjligt att utöva rätten till familjeåterförening**. Om en sådan lagstiftning tillämpas utan nödvändig flexibilitet **undergrävs det mål som eftersträvas** med direktiv 2003/86 och **direktivet berövas sin ändamålsenliga verkan**.

Frågan besvarades på följande sätt:

Artikel 5.1 i direktiv 2003/86, jämförd med artiklarna 7, 24.2 och 24.3 i stadgan, ska tolkas så, att den utgör hinder mot nationell lagstiftning som innebär att det för att lämna in en ansökan om inresa och vistelse för familjeåterförening krävs att referenspersonens familjemedlemmar – särskilt när referenspersonen har beviljats flyktingstatus – infinner sig personligen på medlemsstatens diplomatiska eller konsulära beskickning med ansvar för den plats i utlandet där utlänningen har hemvist eller vistas, inbegripet i en situation där det är omöjligt eller orimligt svårt för dem att bege sig till denna beskickning. Det nyss sagda påverkar inte medlemsstatens möjlighet att kräva att dessa familjemedlemmar inställer sig personligen i ett senare skede av förfarandet för ansökan om familjeåterförening. [Pressmeddelande på engelska](#) har lämnats.

Miljörätt

EU-RÄTTEN I SVENSKA JURIDISKA TIDSKRIFTER

Från [Svensk juristtidning](#) är [Ingen mänsklig rättighet att bli villkorligt frigiven](#) av Annika Suominen den senast publicerade artikeln av mer specifikt EU-rättsligt intresse.

Även [Skattenytt](#) tillhandahåller vissa artiklar fritt på nätet. Den senaste artikeln av EU-rättsligt intresse som finns fritt tillgänglig är [Implementering av](#)

[minimibeskattningsdirektivet i Sverige: "Lagen om tilläggsskatt"](#) av Emma Annelund, Christine Lindström, Pardis Nabavi, Martin Nordström & Anders Bengtsson

NYA SVENSKA MÅL

DET HÄNDER I EU-DOMSTOLEN

FRÅN LAGSTIFTNINGSARBETET

[Skatteverket som behörig brottsbekämpande myndighet vid förenklat uppgiftsutbyte inom EU - Prop. 2022/23:104](#)

I propositionen föreslås regler som ska göra det möjligt för Skatteverket att bli behörig brottsbekämpande myndighet enligt rådets rambeslut 2006/960/RIF av den 18 december 2006 om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater. Sekretessbrytande bestämmelser föreslås så att Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet kan leva upp till sina åtaganden enligt rambeslutet, att lämna information och underrättelser som rör vissa typer av brott och brottslig verksamhet till andra behöriga brottsbekämpande myndigheter inom EU. Dessa bestämmelser innebär därutöver att det tydliggörs när uppgifter kan lämnas ut inom ramen för det internationella samarbete som sker genom Interpol och Europol. Syftet med förslagen är att förbättra Skatteverkets möjligheter att bedriva en effektiv brottsbekämpande verksamhet. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2023.

[Genomförande av ändringarna i vapendirektivet - Prop. 2022/23:102](#)

Regeringen föreslår de lagändringar som bedöms nödvändiga för att genomföra 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv. Den svenska vapenlagstiftningen uppfyller i många avseenden de utökade krav som uppställs genom ändringsdirektivet. För att genomföra direktivet krävs dock vissa ändringar i bl.a. vapenlagen, lagen om krigsmateriel och lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Förslagen innebär bland annat följande:

- Kraven på märkning utökas samtidigt som det införs en möjlighet att göra undantag från märkningskraven för historiskt värdefulla vapen.
- Vapenmagasin som rymmer många patroner och som kan kombineras med vissa halvautomatiska skjutvapen regleras.
- Vapenmäklarverksamhet regleras på motsvarande sätt som vapenhandlarverksamhet.
- Vapenhandlare och vapenmäklare ska rapportera misstänkta försök till transaktioner med ammunition.
- Kraven på registrering utökas.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2023.

[Erkännande och verkställighet av utländska domar på privaträttens område – 2019 års Haagkonvention - Prop. 2022/23:95](#)

I 2019 års Haagkonvention finns regler om erkännande och verkställighet av utländska domar på privaträttens område. Konventionens regler innebär att konventionsstaterna åtar sig att erkänna och verkställa privaträttsliga domar som meddelats av en domstol i en annan konventionsstat. Syftet med konventionen är att förbättra tillgången till effektiva rättsmedel vid gränsöverskridande handel och investeringar. EU har tillträtt konventionen, som förutses träda i kraft i förhållande till EU den 1 september 2023. Konventionen blir därmed direkt tillämplig i Sverige. I propositionen föreslås lagregler som ska komplettera konventionen. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 september 2023.